

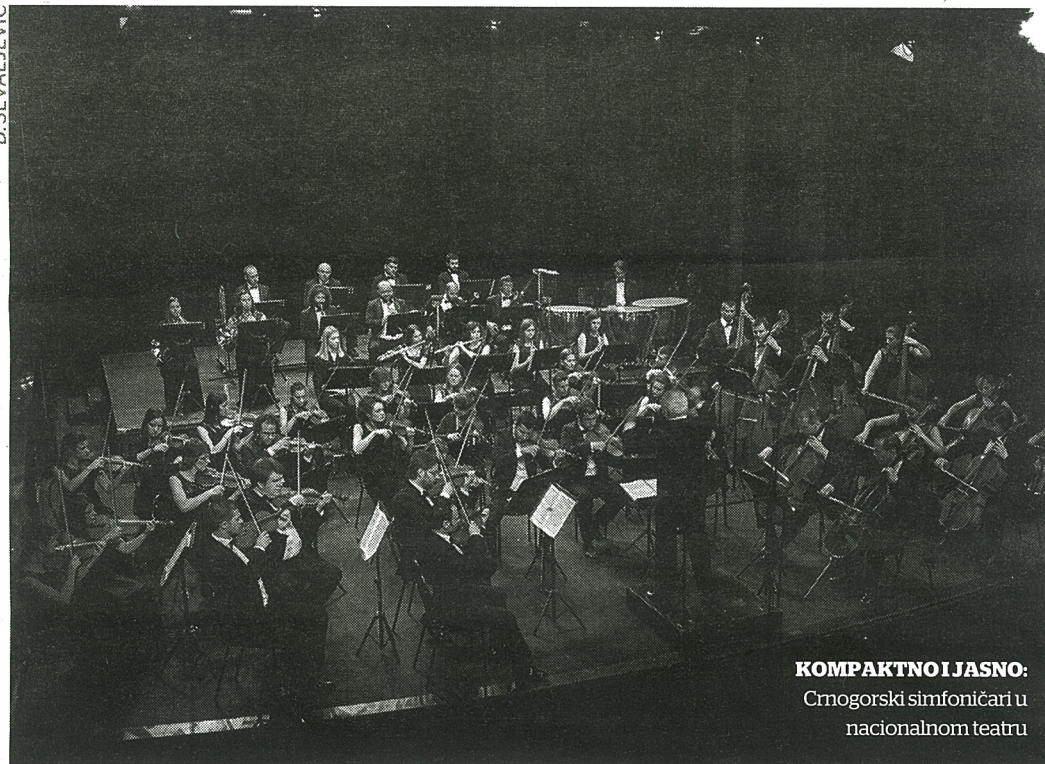
Bogat i topao zvuk Betovenovih nota

PODGORICA - Na pretposljednem nastupu pred podgoričkom publikom u ovoj sezoni, Crnogorski simfonijski orkestar i maestro Grigorij Krasko izveli su dvije Betovenove simfonije - „Pastoralnu”, op. 68. i „Osmu”, op. 83, obje u F-duru. Betovenov simfonijski opus, koji je predstavljao značajan dio programa ovogodišnje sezone, ovim koncertom je zaokružen, dok se kompletno izvođenje njegove posljednje, „Devete simfonije” može očekivati u nekoj od narednih sezona, kada se za to budu stekli potrebni uslovi.

Pastoralna idila

Raspoloženja i slike iz prirode bile su česta tema svih velikih kompozitora koji pripadaju evropskoj kulturnoj baštini. Na polju simfonijske muzike, kultno djelo posvećeno prirodi upravo je Betovenova „Pastoralna”. Iako je napisana kao petostavačna, ova simfonija sa formalne tačke gledišta pravo je klasicističko djelo u kom četvrti stav („Oluja”) predstavlja

uvod pred finale. Ono što je takođe izdvaja od ostalih jesu i programski naslovi stavova koji ukazuju više na izraz osjećanja, a manje na samo slikanje prirode. Betoven u njoj stvara novu vrstu retorike, koja konstantnim ponavljanjima, prije nego razvojem materijala, definiše strukturu i na makro i na mikro planu. Izvođenje ovog djela crnogorski simfoničari započinju pažljivim slikanjem rustične atmosfere. Maestro Grigorij Krasko izuzetno odmjereno bira tempa, zbog čega se u toku izvedbe stiče utisak da je vrijeme u prvom stavu praktično suspendovano, što predstavlja specifičnost ovakvog pristupa izvođenju ovog djela i krajnju suprotnost od onoga što se očekuje od prvog stava jedne simfonije. Na sličan način sprovedena je dinamika dešavanja i u opsežnom drugom stavu. Solisti duvačkog korpusa (fagot, oboa, klarineti i horna) izuzetno precizno i potpuno usaglašeno sa ostat-

D. SEVALJEVIĆ

KOMPAKTNI I JASNO:
Crnogorski simfoničari u nacionalnom teatru

Predvođeni maestrom Grigorijem Kraskom, crnogorski simfoničari donijeli su optimističan ton i vedro raspoloženje publici u nacionalnom teatru

kom orkestra u interpretaciji konstantno produbljuju svjetlost i sjenke prirode i donose raspoloženje spokojstva. Povremeni efekti, poput cvrkuta ptica u dionicama flaute, klarineta i oboe dodatno podražavaju živopisne zvučne utiske. Treperava vibrata u violinama, odličan solo Petra Garića (klarinet) i sveukupna sonornost gudačkog korpusa stvaraju idiličnu tonsku sliku na koju se potom nadovezuje pokretljivi plesni zamah u skercu. Simfoniju u dramaturškom smislu sjajno presijeca interpretacija dolaska oluje (četvrti stav). Nad hipnotičkim ponavljanjem harmonijske pozadine smjenjuju se melodijski motivi, ritmički i teksturni efekti

Naši simfoničari na izvrstan način evocirali su idilične pastoralne ugođaje kojima je i zaokružena „Šesta simfonija”

sprovedeni kroz preciznu poliritmiju u snažnim kontrabasima i violončelima, elektrifikovani ton pikolo flaute, truba i trombona, a prevashodno kroz čvrste i odmjerene akcente timpaniste Srđana Palačkovića. Maestro Krasko je sve vrijeme izvedbe održavao preglednost tekture, a kroz igrački zanos i uvjerljive reminiscencije folklornih melodija u finalu, naši simfoničari na izvrstan način evocirali su idilične pastoralne ugođaje kojima je i zaokružena „Šesta simfonija”.

Opimističan ton

U drugom dijelu koncertne večeri izvedena je „Osmu simfonija” koja je, iako nastala u relativno mračnom periodu Betovenovog života, sva u znaku životne radosti i razigranosti. Predvođeni maestrom Kraskom, crnogorski simfoničari u interpretaciji prvog stava donijeli su optimističan ton i vedro raspoloženje publici u našem nacionalnom teatru.

Kroz dinamičke kontraste i česte i neočekivane pauze, u kratkom i neuobičajeno brzom drugom stavu, sve izvođačke grupe angažovano sprovode duhoviti kanon, koji Betoven posvećuje svom prijatelju i izumitelju metronoma Johanu Melcelu. Kroz plesnu pulsaciju, distinktivnost melodijskih linija u duvačima (prevashodno klarinetu) i sekciji violončela, naši muzičari u trećem stavu uvjerljivo obrazlažu galantni menuet koji se završava uz svečan ton limenih duvača i timpaniste. Finale „Osme simfonije”, prepoznatljivo i po najelaborarnijoj kodi u opusu Ludviga van Betovena, Crnogorski simfonijski orkestar i maestro Krasko donijeli su kompaktno i jasno, uz bogat i topao zvuk, dinamička gibanja, od delikatnih pijana do eruptivnih fortea i konstantnu vitalnost unutrašnje energije koja je, između ostalog, krasila i izvođenja ostalih Betovenovih simfonija u toku ove koncertne sezone.

Vanja VUKČEVIĆ